

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 301
van **CATHY COUDYSER**
datum: 9 juli 2018

aan **SVEN GATZ**
VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

Subsidies voor projecten digitaal cultureel erfgoed - Reglement

De sectorraad Kunsten en Erfgoed van de SARC (Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media) werd op 13 juni 2018 door het Departement Cultuur, Jeugd en Media om advies gevraagd over het reglement 'Subsidies voor projecten digitaal cultureel erfgoed' en publiceerde zijn advies op 28 juni 2018.

Met een projectoproep rond digitale cultuur bij collectiebeherende cultureel-erfgoedorganisaties wil de minister dit jaar een inhaalbeweging realiseren die acties onderneemt binnen de implementatie van zijn visienota digitale cultuur. Daarin haalt de minister als prioriteiten aan dat het reglement bij deze projectoproep aansluit bij de prioriteiten in zijn visienota, namelijk het wegwerken van achterstanden op het vlak van collectieregistratie; kwaliteitsvolle en duurzame resultaten bereiken voor alle projecten die ondersteund worden via dit reglement; het ontwikkelen van goede voorbeelden in functie van het innovatief gebruik van open data, ter inspiratie van de cultureel-erfgoedsector. Er zou een beperkte planlast en een afgebakende doelgroep zijn op basis van significante bedragen. Trajecten kunnen 1 tot 2 jaar duren.

In zijn advies van 28 juni 2018 formuleert de SARC een aantal bedenkingen. Zo schrijft de SARC: "Het reglement leest als een tegemoetkoming aan lang geuite verzuchtingen vanuit de collectiebeherende organisaties in het erfgoedveld. Dat kan een valabele keuze zijn. Maar indien dit de zoals in de visienota voorziene subsidielijns voor het wegwerken van achterstanden voor collectiebeherende instellingen is, dan zaaien de bijkomende zaken zoals de opsplitsing tussen instap- en verdiepingsprojecten en de brede focus op 'cultureel erfgoed' uit de titel veel verwarring." De sectorraad geeft daarbij aan dat inzetten op digitalisering dermate belangrijk is en daarom veeleer met structurele dan wel projectmatige middelen binnen de organisaties verankerd dient te worden.

In het advies wordt aan de minister ook gevraagd om omstandiger te argumenteren waarom er een focus op bepaalde types organisatie of doelgroep wordt gelegd: "Indien de keuze voor de focus blijft zoals nu beschreven staat, is het wenselijk dit in de titel van het reglement reeds helder te maken, bv. reglement inhaalbeweging digitale collectieregistratie in het kader van collectiebeherende organisaties. Dat zou voorkomen dat andere verwachtingen geschapen worden, zowel naar andere types organisaties als naar andere types projecten digitaal erfgoed. Er is immers geen toegang tot dit reglement voor andere actoren of types (erfgoed)organisaties."

De SARC haalt tot slot ook nog een aantal onduidelijkheden aan met betrekking tot de subsidiëeringsvoorwaarden en de beoordeling van projectaanvragen. Daarnaast zijn er

nog punctuele opmerkingen omtrent de tweede doelstelling van het reglement en omtrent de planlast die tot een minimum beperkt zou blijven.

1. Betreft deze projectoproep de subsidielij, waarin in de visienota digitale cultuur van de minister voorzien, voor het wegwerken van achterstanden voor collectiebeherende instellingen?
2. De SARC geeft aan dat bijkomende zaken zoals de opsplitsing tussen instap- en verdiepingsprojecten en de brede focus op 'cultureel erfgoed' uit de titel voor verwarring zorgen.

Hoe wil de minister hieraan tegemoetkomen?

3. In het advies wordt aan de minister gevraagd omstandiger te argumenteren waarom er een focus ligt op bepaalde types organisaties of doelgroep.

Hoe is de minister van plan daar meer duidelijkheid in te brengen?

4. Hoe zal de minister omgaan met de door de SARC geformuleerde opmerkingen met betrekking tot de subsidiëringsvoorwaarden en de beoordeling van projectaanvragen?
5. Hoe zal de minister omgaan met punctuele opmerkingen omtrent de tweede doelstelling van het reglement en omtrent de planlast die tot een minimum beperkt zou blijven?

ANTWOORD

op vraag nr. 301 van 9 juli 2018

van **CATHY COUDYSER**

Hieronder ga ik graag in op de geformuleerde opmerkingen en vragen. Naar aanleiding van het advies van de SARC werden reeds wijzigingen opgenomen in de nieuwe versie van het reglement, dat op 13 juli 2018 gepubliceerd werd op de website van CJM.

- 1) Dit reglement is slechts één van de eerste acties in het kader van de visienota, met het doel om achterstanden voor collectiebeherende cultureel-erfgoedorganisaties weg te werken. Het doel van deze subsidielijn is enerzijds bewustmaking van de geest achter de visienota en anderzijds wil het aanzetten tot actie. Het is de bedoeling om op basis van digitale cultureel-erfgoedcontent enkele voorbeeldprojecten te creëren die de visienota mee zullen concretiseren en promoten. Naast de start van deze subsidielijn wordt dit najaar de implementatie van de visienota voorbereid aan de hand van een actieplan dat samen met de cultuurbrede sectororganisaties PACKED, VIAA, Cultuurconnect en Publiq opgesteld wordt. In dat plan komt ook het speerpunt 'digitale contentcreatie' uit de visienota aan bod, met aandacht voor zowel een programma voor het structureel wegwerken van digitaliseringsachterstanden als een beleidskader voor efemere content, en het koppelt dit aan een digitaal duurzaam beleid voor elke culturele organisatie. Dit neemt natuurlijk niet weg dat er op individueel organisatieniveau eveneens naar een mate van digitale maturiteit gestreefd moet worden, wat zich in de toekomst in de nodige structurele maatregelen moet vertalen.
- 2) Het reglement is expliciet opgevat als een flexibel instrument om een diversiteit aan projecten mogelijk te laten, afhankelijk van de graad van expertise en ervaring van een organisatie. Tegelijk is het zo dat je als organisatie zelf kan kiezen om een instaproject in te dienen, dan wel een verdiepingsproject. Hierin is geen strikte lijn getrokken en is het vooral aan de organisatie zelf om te beoordelen welke de graad van digitale maturiteit is en waar de grootste noden liggen.
De SARC gaf aan dat de titel van het reglement de lading niet dekt met betrekking tot de doelgroep. Ondertussen werd reeds gevolg gegeven aan de suggestie van de SARC m.b.t. het veranderen van de titel van het reglement teneinde geen foute verwachtingen te scheppen "Subsidies voor projecten digitaal cultureel erfgoed" werd in de definitieve versie van het reglement vervangen door "Subsidies voor inhaalbeweging digitale collectieregistratie bij collectiebeherende cultureel-erfgoedorganisaties".
- 3) Zoals in punt 2 vermeld werd, heb ik de titel van het reglement aangepast. De doelgroep wordt daarin nu duidelijk omschreven.
- 4) Tegen het indienen van de aanvragen zal een duidelijke visie op punt staan. De opmerkingen van de SARC met betrekking tot de subsidievoorwaarden en de beoordeling van projectaanvragen zullen daarbij richtinggevend zijn. Concreet werkt het departement CJM dit momenteel verder uit met partners FARO en PACKED.
- 5) Onder digitale collectieregistratie wordt het hele proces vervat in het reglement, dus ook het digitaliseren van archieven, boeken of fotograferen van objecten kan hier een onderdeel van zijn, net zoals bv. het verwerken en registreren van collecties. Het is wel de intentie van het reglement dat het project breder moet gaan dan het pure

digitaliseren alleen. Het aspect visievorming binnen de organisatie is zeker even belangrijk. Waarom wil de organisatie specifiek deze delen van de collectie aanpakken en welke plannen hebben ze met de data? Er kan bijvoorbeeld ook met data afkomstig uit andere bronnen gewerkt worden. Welke visie heeft de organisatie meer in het algemeen op het digitale binnen de organisatie? Aandacht voor het openstellen en beschikbaar maken van data is een meerwaarde in een aanvraag, maar is niet de enige doelstelling van de projectlijn. De subsidielijn wil voornamelijk een mentaliteitswijziging teweeg brengen en inzetten op kennisdeling. Zo zal de kerngroep van de collegagroep bestaan uit de gesubsidieerde projecten zelf. Deze collegagroep zal de noden en behoeften verder in kaart brengen op basis waarvan een ondersteuningsaanbod uitgewerkt zal worden. In die zin verschuift de invulling van planlast van administratie naar kennisdeling.